

Juledag

Tid og sted: Jerlev 9.45 og Ødsted 11, juledag 2017

Skriftlæsninger

1 Mos 1,1-5: Skabelse

1 Joh 4,7-11: Lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud, og enhver, som elsker, er født af Gud og kender Gud

Joh 1,1-14: Ordet blev kød og tog bolig iblandt os

Salmevalg

99: Velkommen igen, Guds engle små

100: Kimer, I klokker!

110: Nu vil vi sjunge og være glad

106: Af højheden oprunden er

117: En rose så jeg skyde

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til ved ham, og uden ham blev intet til af det, som er. I ham

var liv, og livet var menneskers lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket greb det ikke.

Der kom et menneske, udsendt af Gud, hans navn var Johannes. Han kom for at aflægge vidnesbyrd, han skulle vidne om lyset, for at alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vidne om lyset.

Lyset, det sande lys, som oplyser ethvert menneske, var ved at komme til verden. Han var i verden, og verden var blevet til ved ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn; de er ikke født af blod, ikke af køds vilje, ikke af mands vilje, men af Gud.

Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

Prædiken

I går, juleaften, handlede prædikenen her i kirken om gaven. At barnet i krybben er givet os som den

ubegribelige gave fra Gud, vores far. Barnet i krybben, Jesus, født af Maria, er den julegave, vi ikke anede, vi ønskede os. Sådan har jeg det lidt med den juletræs fod, vi har fået i år; det er altid en plage at få det juletræ til at stå lige, men i år fik vi det op at stå på under et minut... Men det er nu ikke det samme, for dybden i den gave, som Jesus Kristus er, dybden i den glæde, som hans frelse skænker os, er den eksistentielle grundtone, som vores liv udfolder sig fra.

Gaver hører julen til. Gaver er vidunderlige. Det er en fantastisk glæde at kunne give en gave, som et andet menneske bliver glad for. Og det er en skøn følelse at modtage en gave, som opfylder et ønske. For mig at se er de skønneste gaver ofte de uventede gaver. Og den mest uventede gave, verden endnu har været vidne til, er Jesu Kristi fødsel. At Gud blev menneske. At Ordet blev kød og tog bolig iblandt.

Gaver hører julen til. Og lige så vidunderlige gaver kan være, lige så vanskeligt kan det være med gaver. Gaver kan skuffe noget så fælt. Når forventningerne er noget helt

andet, end den gave, man så pakker op. Da jeg var dreng, var de bløde pakker de kedeligste; jeg tror, jeg deler den oplevelser med de fleste andre drenge. Vi lærer ganske vist, fra vi er helt små, at vi skal være taknemmelige for enhver gave; men der er gradsforskel på taknemmelighed. Nogle gange må taknemmeligheden graves frem fra dybe og ukendte sindsminer.

I julen er der voldsomt store forventninger til gaverne. Forventningerne bygges op gennem to lange måneder, der snart ikke handler om andet, end hvad vi skal give, og hvad vi får. Af og til skal gaverne kompensere for et helt års svigt, og så bliver de ofte virkeligt dyre. Af og til er der bare ikke noget, vi mangler. Hvad giver man manden, der har alt? Det er blevet en kendt sætning; og det kan jo faktisk være meget vanskeligt at give gaver til folk, der vitterligt intet mangler. I vores overflodssamfund afspejler gavekulturen også vores rigdom og overflod. I mange hjem flyder gavegivningen over i en overflod af dyre gaver, der helst skal overgå gaverne fra sidste år. Samfundets vækstparadigme gælder også gavekulturen.

Jeg har selv, fra jeg var lille, haft en indgroet uvilje mod ønskelister. På et tidspunkt i min barndom fandt jeg på, at jeg kunne ønske mig et Steinway-flygel og en Mercedes, og fra da af var der ikke risiko for, at mine ønsker ville blive opfyldt. Måske var det barnesindets måde at arbejde med forventningspresset. I hvert fald betød det, at jeg ofte kunne sidde med åbent sind, når gaverne skulle pakkes op. I mit stille og selvretfærdige sind frydede jeg mig over, at jeg ikke, som de andre, gik op i, om den ene eller anden julegave nu havde den korrekte nuance af blå; jo, der gemmer sig også en farisæer i mig! Men selvom det nok kunne folde sig ud i selvretfærdige følelser, så er det måske ikke så dumt at befri sig selv fra forventningspresset og hengive sig til en anden form for forventning, hvor det drejer sig om glæden ved at give og modtage, frem for at få opfyldt afkrydsningslisten, der passer til den perfekte jul.

For hvis vi søger dybt i vores sind; helt dernede hvor sproget er dunkelt og henvist til poesiens og fortællingens verden; så har vores ønsker sjældent noget med vores

dybeste behov at gøre. Og det er vanskeligt at ønske sig det, der opfylder vores dybeste behov. Vores dybeste behov er jo at elske og blive elsket, og hvordan skriver man det på en ønskeseddel?

Selvom man ikke kan skrive kærlighed på en ønskeliste, så har gaverne alligevel en hel del med kærlighed at gøre. Gaverne er nemlig tegn på kærlighed. Det er nok derfor, de er så vigtige. Det er derfor, en gammel, slidt kniv kan betyde noget særligt for os – for vi fik den for mange år siden af en, der elskede os. Måske har man også hørt spørgsmålet: ”Jamen, elsker du mig ikke?” udtalt efter at én åbnede gaven, der skuffede fælt.

Men som sagt, gaver har med kærlighed at gøre; gaver er tegn på kærlighed, for det vi ikke kan udtrykke med ord, det kan vi udtrykke med en gave. Så hvis vi vil åbne hjerterne for hinanden, så er det en god idé at give en velvalgt gave.

Gaver hører julen til. Men hvorfor nu tale så meget om gaver, når julen jo drejer sig om Gud, der blev menneske, om Ordet der blev kød og tog bolig iblandt os? Jeg sagde

til at begynde med, at Marias barn, barnet, der var svøbt og lagt i en krybbe, Jesusbarnet, er den største julegave, verden endnu har kendt; for Jesusbarnet er gaven, vi ikke anede, vi ønskede os. For ved den gave ved vi, at Gud er kærlighed. Det er så klart udtrykt i det første Johannesbrev: ”Mine kære, lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud, og enhver som elsker, er født af Gud og kender Gud”... og han fortsætter... ”Den, der ikke elsker, kender ikke Gud, for Gud er kærlighed. Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: at Gud har sendt sin enbårne søn til verden, for at vi skal leve ved ham.”

Gaver giver vi, fordi de binder os til hinanden. Med gaver opretter vi kærlighedspagter. Grundlæggende gør vi det, fordi menneskets natur er, at det først og fremmest tænker på sig selv. Så vi skal give noget af os selv, en gave, som er et tegn på, at vi vil den anden, at vi vil ofre noget for den anden. Derfor skænker Gud os denne vidunderlige julegave. Gud mener det, når han siger, han er kærlighed. Gud giver os det bedste, han har. Sit eget barn... som han

lægger i vores arme. I den kærlighed, der bliver til i det øjeblik, vi ser ind i barnets øjne, kender vi Gud.

Gaven binder os til Gud, til vores næste, til livet; for der er intet liv uden for kærligheden. Det er den gave, der opretter en ubrydelig pagt med Gud. Gaven er givet os for intet, og dybden i den gave, som Jesus Kristus er, dybden i den glæde, som hans frelse skænker os, er den eksistentielle grundtone, som vores liv udfolder sig fra.

Ethvert nyfødt barn åbner vores øjne for en ny virkelighed; og vi opdager igen og igen, hvordan et lille nyt liv, opliver os, glæder os, giver os håb, og hjælper os til at holde fast i kærligheden til hinanden og omsorgen for vores jord. Jesusbarnet, Guds søn, blev født som ethvert andet barn; ”I nat føder himlen med jordiske veer”, synger Anne Linnet i sin og Johannes Møllehaves julesang ”Lille Messias”. Fødslen var lige så smertefuld som enhver anden fødsel, og barnet var Marias. Men barnet blev alle menneskers barn. Menneskesønnen. Og derfor er Jesu fødsel mere end en gentagelse af enhver anden fødsel. Den er begyndelsen på åbenbaringen af Guds kærlighed.

”Mine kære, lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud og enhver som elsker, er født af Gud og kender Gud.”

Glædelig jul